

Věstník MZd ČR, částka 7/2007

ZPRÁVY A SDĚLENÍ

6.

INSTRUKCE

Instrukce

Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra, Ministerstva zdravotnictví,
Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva práce a sociálních věcí

ze dne 5.4.2007

č.j. 142/2007-Org,

kterou se upravuje postup při výkonu soudních rozhodnutí o výchově nezletilých dětí

Část první

Úvodní ustanovení

§1

Tato instrukce upravuje součinnost soudů, orgánů sociálně-právní ochrany dětí¹⁾, zařízení, v nichž se vykonává ústavní a ochranná výchova, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, zdravotnických zařízení a orgánů Policie ČR při výkonu soudních rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí²⁾ a o úpravě styku s nimi (dále jen výkon rozhodnutí).

§2

Výkon rozhodnutí nařídí soud příslušný podle §88 písm. c) občanského soudního řádu, jímž je soud, v jehož obvodu má dítě bydliště. Bydlištěm dítěte není místo, kde dítě nahodile je, např. následkem svémocného opatření některého z rodičů.

§3

Nařizuje-li se odnětí dítěte, doručuje se povinnému usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí v době provádění výkonu rozhodnutí. Účastníkům, kteří nebyli při provedení výkonu rozhodnutí přítomni, soud příslušný podle §88 písm. c) občanského soudního řádu dodatečně doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí společně s vyzněním o jeho provedení.

§4

(1) Výkon rozhodnutí provádí a zajišťuje soud. Příslušný k výkonu soudního rozhodnutí je soud uvedený v §273 odst. 5 občanského soudního řádu.

(2) Provádění výkonu rozhodnutí řídí soudní vykonavatel nebo jiná soudní osoba, stanoví-li tak zvláštní zákon, ledaže výkon rozhodnutí provádí sám soudce (dále jen soudní vykonavatel). Soudní vykonavatel je oprávněn vydávat závazné pokyny orgánům a osobám, které jsou výkonu rozhodnutí účastny. Soudce je oprávněn dávat soudnímu vykonavateli pokyny k postupu a způsobu provedení výkonu rozhodnutí, kterými je při přípravě i vlastním provádění výkonu rozhodnutí soudní vykonavatel vázán.

(3) O každém úkonu sepíše soudní vykonavatel protokol³⁾. Vždy se uvede, zda a jaké pokyny k postupu a způsobu provedení výkonu rozhodnutí soudce vydal.

§5

Osoby, které hrubě ruší průběh výkonu rozhodnutí, může soudní vykonavatel vykázat z místa

provádění výkonu rozhodnutí.

§6

(1) Při provádění výkonu rozhodnutí je třeba důsledně dbát ochrany práv a zájmů dítěte.

(2) Orgány a osoby účastníci se provádění výkonu rozhodnutí postupují ve vzájemné součinnosti s cílem dosažení vynucení povinnosti uložené soudním rozhodnutím. Zejména působí na povinného, aby se soudnímu rozhodnutí podrobil dobrovolně. Nevylučují-li to okolnosti případu, dbají na to, aby bylo dítěti poskytnuto potřebné vysvětlení nastalé situace, a to způsobem odpovídajícím věku a rozumové vyspělosti dítěte. V případě potřeby orgán sociálně-právní ochrany dětí poskytne nebo zprostředkuje odbornou pomoc dítěti, popř. rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

(3) Orgány a osoby účastníci se provádění výkonu rozhodnutí vždy postupují s maximální možnou rychlostí tak, aby v řízení nedocházelo ke zbytečným průtahům.

§7

(1) Před zahájením vlastního výkonu rozhodnutí soudní vykonavatel projedná postup s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí. O tom učiní záznam do spisu. Orgán sociálně-právní ochrany dětí upozorní na nutnost zajištění zvláštních podmínek (např. při přepravě dítěte), jsou-li mu známy z jeho činnosti, a poskytne potřebnou součinnost při jejich zajišťování. Je-li třeba provést výkon rozhodnutí neprodleně a orgán sociálně-právní ochrany dětí není v této době dostupný, o provedeném výkonu rozhodnutí vyrozumí soudní vykonavatel orgán sociálně-právní ochrany dětí dodatečně. Příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí je povinen na žádost soudu zajistit účast svého pracovníka při provádění výkonu rozhodnutí, a to i tehdy, je-li výkon prováděn mimo stanovenou pracovní dobu.

(2) Pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí přítomný výkonu rozhodnutí může v odůvodněných případech doporučit pokračování v provádění výkonu v jinou dobu, zejména pokud by okamžité provedení výkonu mohlo dítěti způsobit vážnou újmu na zdraví nebo jinak ohrozit jeho příznivý vývoj.

(3) Hrozí-li osobám provádějícím výkon rozhodnutí, osobám poskytujícím součinnost dle této instrukce nebo jiným osobám nebezpečí ohrožení života nebo zdraví, požádá soud orgán Policie ČR⁴¹ nebo obecní policii o zajištění účasti při provedení výkonu rozhodnutí. V žádosti je třeba sdělit označení soudu, který o součinnost žádá, datum, hodinu a místo výkonu, označení toho, proti komu směřuje. Ochranu soudních osob lze zajistit v součinnosti s justiční stráží.

Část druhá

Výkon rozhodnutí o nařízené ústavní výchově nebo uložené ochranné výchově

§8

(1) Má-li být dítě umístěno v zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy (dále jen ústav), sdělí orgán sociálně-právní ochrany dětí soudu termín, kdy bude možno výkon

rozhodnutí provést, a označí ústav, v němž bude ústavní nebo ochranná výchova dítěte uskutečněna.

(2) Orgán sociálně-právní ochrany dětí zajistí pro účely umístění dítěte do ústavu lékařský posudek o zdravotní způsobilosti dítěte k umístění do ústavu a písemné vyjádření lékaře o aktuálním zdravotním stavu dítěte⁵¹. Soudní vykonavatel zabezpečí, aby dítě bylo ze zdravotnického zařízení předáno jen tomu, kdo je pověřen dopravit dítě do ústavu.

(3) Orgán sociálně-právní ochrany dětí zajistí podle věku dítěte doklady potřebné k převzetí dítěte zařízením⁵¹. Orgán sociálně-právní ochrany dětí dále zajistí pro přepravu dítěte nutné oděvní součástky.

§9

(1) Soudní vykonavatel stanoví způsob dopravy dítěte do ústavu. V první řadě se použije služebního vozidla soudu. Nemá-li soud vozidlo přiděleno, použije se vozidla nejbližšího soudu nebo krajského soudu.

(2) Dopravu dětí mladších 3 let soudní vykonavatel zajistí zdravotnickým vozidlem, prostřednictvím dopravní zdravotnické služby, nejbližší místu pobytu dítěte. Vyžádá si při tom doprovod zdravotnického pracovníka.

(3) Nelze-li z objektivních důvodů zajistit přepravu dítěte dle odst. 1 a 2, zajistí soud dopravu jiným vhodným způsobem.

§10

Z rozpočtových prostředků soudu může být poskytnuta náhrada výdajů na nutné stravování dítěte po dobu cesty do ústavu, nejvýše však do částky 150 Kč, a na prokázané nutné vedlejší výdaje (např. hygienické potřeby).

§11

Ustanovení [§8](#) až [§10](#) se přiměřeně použije i pro výkon rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Část třetí

Výkon rozhodnutí v ostatních případech

§12

(1) Má-li být proveden výkon rozhodnutí odnětím dítěte z výchovy jednoho z rodičů nebo jiné osoby a odevzdáním do výchovy druhého rodiče nebo jiné osoby, postupuje soudní vykonavatel podle [§6](#) a [§7](#).

(2) Bude-li výkon rozhodnutí proveden v době, kdy je dítě ve škole nebo jiném školském zařízení, uvědomí o tom soudní vykonavatel bezprostředně před jeho provedením ředitele nebo učitele dítěte a současně požádá o to, aby dítě bylo na chystaný výkon rozhodnutí připraveno. Výkon rozhodnutí se provede takovým způsobem, aby mu nebyly přítomny ostatní děti, které školské zařízení navštěvují.

§13

Je-li dítě v době výkonu rozhodnutí umístěno ve zdravotnickém zařízení, uvědomí soudní vykonavatel zdravotnické zařízení o nařízeném výkonu rozhodnutí a zařídí jeho vydání při

propuštění jen tomu, komu bylo svěřeno do výchovy.

Část čtvrtá

Výkon rozhodnutí o styku s dětmi

§14

Je-li nutno přistoupit k výkonu rozhodnutí, jímž byl upraven styk s dítětem, nevyžaduje se při každém dalším výkonu totožného rozhodnutí opakování postupu dle [§7](#), ledaže orgán sociálně-právní ochrany dětí soudu písemně sdělí, že na opakování trvá.

Část pátá

Výkon rozhodnutí o předběžném opatření a o předběžném opatření dle [§76a](#)

občanského soudního řádu

§15

(1) Této instrukce se přiměřeně použije i pro výkon rozhodnutí o předběžném opatření a o předběžném opatření dle [§76a](#) občanského soudního řádu.

(2) Soudem příslušným k výkonu rozhodnutí o předběžném opatření podle [§76a](#) občanského soudního řádu je soud, který jej nařídil.

Část šestá

Společná a závěrečná ustanovení

§17

Této instrukce se přiměřeně užije i na výkon rozhodnutí podle Úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí z 25.10.1980 a podle Nařízení Rady ES č. 2201/2003 ze dne 27.11.2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti.

§18

Výdaje vzniklé v souvislosti s dopravou dítěte platí soud. Další výdaje vzniklé při součinnosti při výkonu rozhodnutí se hradí z prostředků dotčených orgánů, soud je nehradí.

§19

Zrušuje se Instrukce ministerstva spravedlnosti ČR, ministerstva vnitra a životního prostředí ČR, ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČR č. 698/88-L ze dne 30.12.1988, kterou se upravuje postup při výkonu soudních rozhodnutí o výchově nezletilých dětí.

§20

Tato instrukce nabývá účinnosti dnem publikace ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

JUDr. Jiří Pospíšil, v.r.

ministr spravedlnosti

MUDr. Mgr. Ivan Langer, v.r.

ministr vnitra

MUDr. Tomáš Julínek, MBA, v.r.

ministr zdravotnictví

Mgr. Dana Kuchtová, v.r.

ministerně školství, mládeže a tělovýchovy

RNDr. Petr Nečas, v.r.

ministr práce a sociálních věcí

- ¹⁾ [§14](#) odst. 4 a [§61](#) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁾ [§26](#), [§27](#), [§45](#), [§45a](#), [§46](#), [§50](#) a [§78](#) zákona o rodině. [§93](#) zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů ([zákon o soudnictví ve věcech mládeže](#)), ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁾ [§49](#) Vyhlášky Ministerstva spravedlnosti ČR č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy.
- ⁴⁾ [§44](#) zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵⁾ [§5](#) odst. 5 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.